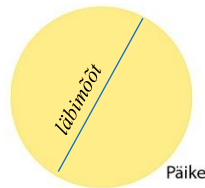

I.MAAILMARUUM

Tööleht nr 4. PÄIKE – VALGUSE JA SOOJUSE KUNINGAS

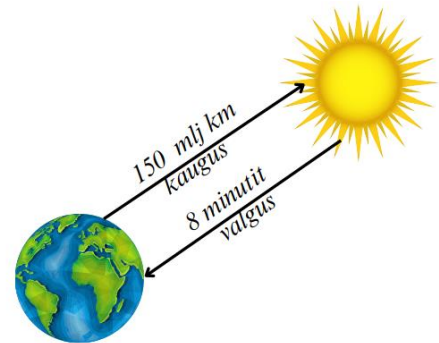
Tunniks vajalik sõnavara:

soojus, soojuse, soojust
 valgus, valguse, valgust
 soojenema, soojeneda, soojeneb
 (maa)pind, (maa)pinna, (maa)pinda
 soojendama, soojendada, soojendab
 kerakujuline, kerakujulise, kerakujulist
 tekkima, tekkida, tekib
 põlema, põleda, põleb
 kaugus, kauguse, kaugust
 läbimõõt, läbimõõdu, läbimõõtu
 rikkuma, rikkuda, rikun

Maa

Päike – Maale lähim täht

Päike on meile kõige lähem täht, sellepärast paistab ta suur ja väga hele. Ta annab meile **soojust** ja **valgust**. Ilma selle täheta ei oleks elu meie planeedil. Tänu Päikesele **soojenevad** ookeanid ja **maapind**. Päikesepatareid **soojendavad** maja ja vett. Päike on **kerakujuline** ja suurem kui Maa. Päike **tekkis** umbes 5 miljardit aastat tagasi. Teadlased arvavad, et Päike **põleb** veel 5 miljardit aastat. Päike asub Maast 150 miljoni km **kaugusel**. Selle **läbimõõt** on 109 korda Maa läbimõõdust suurem. Päike on väga kuum. Päikese **pinnal** on temperatuur umbes 6 000 kraadi, sees 15 miljonit kraadi. Maale jõuab valgus umbes 8 minutiga. Päikese poole ei tohi vaadata. See **rikub** silmi.

Ülesanne 1. Millise kujuga on Päike? **Tõmba** õigele vastusele **ring** ümber. Märki õigele joonisele, mis temperatuur on Päikese sees ja pinnal.

täpp	ker	ring	ovaal

Ülesanne 2. Tähista markeriga sobiv sõna.

Päikeselt saame **soojust/ vett/ hapnikku/ valgust/ toitu/ sõpru/ energiat**.

Päike on **ringikujuline/ ruudukujuline/ kerakujuline/ spiraalikujuline**.

Maa läbimõõt on **150/ 109/ 5/ 6000** korda Päikese läbimõõdust väiksem.

Teadlaste arvates kustub Päike **5 miljardi/ 150 miljoni/ 109 miljoni/ 15 miljoni** aasta pärast.

Ülesanne 3. Paranda vead!

	sobiv sõna
Päike ei soojenda maapinda, ookeanivett.	
Päike on külm täht.	
Päikesel saavad inimesed ja loomad elada.	
Päike on ringikujuline.	
Päike on kõige suurem täht maailmaruumis.	
Päike ei anna meile soojust ja valgust.	
Päike ei riku silmi.	

Ülesanne 4. Värvide lausepooled sama värviga.

VIHJE

Päikese läbimõõt on Maast suurem	15 miljonit kraadi.	TINOJLIM TSIETSHV TAHUT SUUK TIDRAJLIM SIHV ADROK ASKEHÜ ADAS TINOJLIM DNEMMÜKSHV ADAS
Päike asub Maast	6 tuhat kraadi.	
Temperatuur Päikese sees on	5 miljardit aastat.	
Päike põleb veel	109 korda.	
Päikese pinnal temperatuur on	150 miljoni km kaugusel.	

Ülesanne 5. Tutvu Päikesega seotud ohtudega ja paku lahendusi.

Päike on väga võimas ja vajalik, kuid ohtlik.

Mida tuleb meele pidada päikese käes?

- ✓ **PÄIKESEPÕLETUS.** Kui sa oled liiga kaua päikese käes, võib su nahk muutuda punaseks ja valusaks. Mida teha?

- ✓ **SILMADE KAHJUSTUS.** Päikesevalgus võib kahjustada silmi. Kui sa vaatad otse päikese sisse, võib see nägemist halveneda. Mida teha?

- ✓ **PÄIKESELÖÖK (PÄIKESEPISTE).** Kui oled kaua päikese käes, võib see põhjustada ülekuumenemist – peavalu, kõrget kehatemperatuuri, kiiret pulssi, pearinglust, iiveldust. Mida teha?
